

Một số hình ảnh cô trò nhà trường tham gia các hoạt động ngoài giờ lên lớp.

Chăm sóc và bảo vệ cây xanh

Thắp hương tưởng nhớ các anh hùng liệt sĩ nhân ngày 27/7.

Liên hoan văn nghệ

Kết nạp Đội tại khu di tích lịch K9-Đá Chông

Học sinh tự tin tham gia các Hoạt động trải nghiệm

Hoạt động vui Tết Trung thu

Hoạt động tuyên truyền An toàn giao thông

Hoạt động ca múa sân trường

Sử dụng phương pháp dạy - học linh hoạt

Hoạt động giúp đỡ những học sinh có hoàn cảnh khó khăn

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến

Nền kinh tế xã hội đã và đang trên đà phát triển mạnh mẽ ảnh hưởng đến sự phát triển nhân cách của mỗi con người. Do vậy, học sinh ngày càng có những phát triển mới về “chất” trong quá trình học tập và rèn luyện.

Trong trường Tiểu học Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là cầu nối quan trọng giúp học sinh nâng cao hiểu biết về các lĩnh vực của đời sống xã hội, tích lũy thêm kinh nghiệm giao tiếp và hoạt động tập thể. Bên cạnh đó còn rèn luyện đạo đức, phát triển năng lực, bồi dưỡng năng khiếu cho học sinh. Đồng thời, phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động và sẵn sàng tham gia các hoạt động tập thể. Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp giúp các em nhận thức, định hướng đúng đắn về việc làm của mình; có kĩ năng giao tiếp, ứng xử một cách chủ động sáng tạo; biết hợp tác, biết yêu tập thể, ghét lối sống ích kỷ, coi lao động là nghĩa vụ vinh quang, ... Thông qua những hoạt động tạo cho các em có được tính tự tin trong giao tiếp, đồng thời giúp các em có được tâm thế thoải mái, hứng thú sẵn sàng tham gia hoạt động học tập.

Qua thực tế, tôi thấy việc thực hiện hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở trường tiểu học đã thực hiện theo các chủ điểm và thời lượng quy định nhưng vẫn còn hạn chế như: làm theo phong trào, còn xem nhẹ vai trò của hoạt động này, nếu có tổ chức thì còn mang tính hình thức. Nội dung, hình thức đơn điệu chưa khắc sâu vào ý thức học sinh nên dẫn đến chất lượng và hiệu quả giáo dục chưa cao. Muốn làm tốt công tác giáo dục ngoài giờ lên lớp, nhà trường phải nhận thức rõ vai trò của hoạt động này, coi đó là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường để đề ra biện pháp chỉ đạo cho phù hợp. Sau khi áp dụng thực hiện một số hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của nhà trường, tôi mạnh dạn viết sáng kiến kinh nghiệm ***“Một số biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong Trường Tiểu học”***.

2. Mục tiêu của sáng kiến

Nghiên cứu những cơ sở lí luận và thực tiễn của hoạt động ngoài giờ lên lớp để giáo dục học sinh Tiểu học. Qua đó, đề xuất một số biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong trường Tiểu học.

3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu

3.1. Thời gian:

Đề tài được thực hiện trong năm học 2023-2024, từ tháng 9/2023 đến tháng 5/2024.

Đề tài: ***“Một số biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong Trường Tiểu học”***.

3.2. Đối tượng nghiên cứu:

Các hoạt động giáo dục, các biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cho học sinh Tiểu học.

3.3. Phạm vi nghiên cứu

- Một số biện pháp chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng hoạt động ngoài giờ lên lớp trong trường Tiểu học.
- Thực nghiệm tại trường Tiểu học Chu Minh, Ba Vì, Hà Nội.

II: NỘI DUNG SÁNG KIẾN

1. Hiện trạng vấn đề

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp bao gồm hoạt động ngoại khóa, hoạt động vui chơi giải trí, thể dục thể thao, tham quan du lịch, giao lưu văn hóa, văn nghệ, hoạt động bảo vệ môi trường; lao động công ích và các hoạt động xã hội khác. Như vậy các hoạt động giáo dục trong nhà trường Tiểu học bao gồm hoạt động dạy học và hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp. Hai hoạt động này gắn bó hữu cơ với nhau trong quá trình giáo dục. Hoạt động này góp phần bổ sung cho hoạt động kia vận động và phát triển và cùng thực hiện chung một mục đích là giáo dục học sinh trở thành những con người mới xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn ngày nay.

Ngoài học tập nhu cầu chơi là vô cùng cần thiết với các em: học để mà vui chơi, vui chơi để tiếp thu kiến thức để học tập, học - chơi được đan xen một cách hài hòa. Sau những giờ học căng thẳng các hoạt động ngoài giờ lên lớp được các em tiếp nhận một cách say sưa. Điều đó chứng tỏ rằng vị trí, vai trò của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp rất quan trọng, là cầu nối giữa hoạt động giảng dạy và học tập ở trên lớp với giáo dục học. Đó cũng là con đường để giúp trẻ hình thành, phát triển toàn diện nhân cách.

Ở trường, dạy học là hoạt động trọng tâm, chiếm một quỹ thời gian lớn, chi phối nhiều hoạt động khác. Nhưng do đặc điểm tâm lí học sinh Tiểu học, các em “học mà chơi, chơi mà học” là đặc điểm tâm lí hết sức quan trọng và đặc trưng cho mọi hoạt động học tập, lao động, vui chơi giải trí của các em. Để giúp các em cân bằng giữa việc học tập và vui chơi, giảm bớt sự mệt mỏi, căng thẳng sau những giờ học trên lớp, tạo hứng thú trong học tập, trong tư duy, trong nghiên cứu sáng tạo, rèn luyện và phát triển thể chất, tinh thần, ... thì cần tổ chức tốt hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

2. CÁC BIỆN PHÁP THỰC HIỆN.

2.1. Tổ chức tốt các hoạt động ngoài giờ lên lớp

Để có được các biện pháp hữu ích chỉ đạo hoạt động ngoài giờ lên lớp trong nhà trường, việc đầu tiên tôi tiến hành nghiên cứu, xem xét kế hoạch hoạt động ngoài giờ lên lớp của Sở giáo dục và Đào tạo Hà Nội, của Phòng giáo dục và Đào tạo. Trên cơ sở đối chiếu với Nhiệm vụ năm học của nhà trường và tình hình thực tế của địa phương. Tiếp đó tôi căn cứ vào chủ đề năm học. Xác định rõ cần triển khai công việc gì? Tổ chức triển khai như thế nào và kết quả đạt được ra sao. Từ đó, tôi chỉ đạo tổng phụ trách, phối hợp với ban thiếu niên nhà trường họp, bàn – đưa ra phương án và xin ý kiến đóng góp, phê duyệt của đồng

chí Hiệu trưởng cho từng nội dung hoạt động. Khi đã có sự thống nhất tôi kết hợp với tổng phụ trách xây dựng kế hoạch hoạt động cụ thể.

Việc tổ chức tốt các Hoạt động ngoài giờ lên lớp giúp cho học sinh không những được tham gia vào các hoạt động mà còn giúp các em được bộc lộ những khả năng của bản thân. Qua đó, giúp trẻ ngày càng năng động hơn, đoàn kết hơn, tự tin hơn và có trách nhiệm với bản thân, gia đình và cộng đồng xã hội.

2.2. Xây dựng đội ngũ giáo viên

Củng cố lại ban chỉ đạo các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp dưới sự chủ trì của đồng chí Hiệu trưởng, cán bộ giáo viên, Phụ trách các Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp với sự tham gia của Tổng phụ trách đội, bí thư chi đoàn, tổ khối trưởng, và đại diện Ban chấp hành Công đoàn, đại diện hội Cha mẹ học sinh cùng một số giáo viên Bộ môn có năng lực tổ chức hoạt động tập thể. Ban chỉ đạo thành lập các tiểu ban mỗi tiểu ban tổ chức chỉ đạo một mảng hoạt động giáo dục ngoại khoá của nhà trường định kỳ, thường xuyên trong năm học có sơ tổng kết rút kinh nghiệm.

Trong năm học 2023 - 2024, mỗi giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục đều có đổi mới trong phương pháp dạy học và quản lý. Triển khai bộ tài liệu hướng dẫn lồng ghép nội dung cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” vào nội dung giảng dạy một số môn học chính khoá và các hoạt động ngoại khoá ở cấp học. Tăng cường công tác y tế trường học nhằm đảm bảo chăm sóc, bảo vệ sức khoẻ, phòng chống các dịch bệnh, đặc biệt là dịch bệnh covid đang bùng phát trở lại trên toàn cầu. Đẩy mạnh phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” đối với các giáo viên, học sinh nhà trường.

Nâng cao chất lượng dạy học, trao đổi và học hỏi lẫn nhau để cùng nâng cao chất lượng dạy học.

Cán bộ giáo viên tham gia tập huấn chuyên môn cấp cụm.

*** Với giáo viên chủ nhiệm**

- Tìm hiểu hoàn cảnh gia đình, đặc điểm tính cách năng lực của mỗi em để đưa các em vào hoạt động phù hợp; huấn luyện và bồi dưỡng cho đội ngũ học sinh cốt cán của lớp các kỹ năng tổ chức hoạt động tập thể, hình thành kỹ năng tự quản trong hoạt động tập thể; Phối hợp với Tổng phụ trách đội, chi hội cha mẹ học sinh lớp để tổ chức các hoạt động giáo dục cho học sinh lớp do mình chủ nhiệm.

- Phát động việc giáo dục và thường xuyên giáo dục cho học sinh một số nội dung giao tiếp sơ đẳng, “biết chào hỏi, biết cảm ơn và biết xin lỗi”.

- Đặc biệt coi trọng việc giáo dục phẩm chất đạo đức, lối sống, lương tâm nghề nghiệp.

- Tập huấn đổi mới phương pháp dạy học tích cực, phát huy tính chủ động, sáng tạo của học sinh.

Tiết học chủ động, sáng tạo của học sinh

*** Với giáo viên bộ môn**

Bên cạnh nhiệm vụ giảng dạy còn có nhiệm vụ tham gia tổ chức các hoạt động giáo dục theo sự phân công của tổ bộ môn; Giáo viên các bộ môn có lòng ghép, tích hợp nội dung giáo dục dân số, an toàn giao thông, chống bạo lực học

đường, phòng chống ma túy, HIV/AIDS có trách nhiệm khai thác hiệu quả những nội dung này trong quá trình thực hiện bài dạy trên lớp.

****Với các tổ khối chuyên môn***

Xây dựng nội dung và gợi ý hình thức hoạt động cho tiết sinh hoạt tập thể cuối tuần, nhằm sử dụng có hiệu quả tiết học này vào giáo dục học sinh. Xây dựng nội dung và hình thức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp phù hợp với từng khối lớp.

Nâng cao chất lượng công tác chủ nhiệm, giáo dục đạo đức cho học sinh. HS biết thực hành tiết kiệm, bảo vệ môi trường, vệ sinh trường lớp, làm kế hoạch nhỏ... thông qua những việc làm thiết thực.

Trồng cây bảo vệ môi trường

2.3. Đội thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh

Tổng phụ trách Đội, Bí thư chi đoàn phải là những giáo viên, có tâm huyết với nhiệm vụ được giao, giữ vai trò quan trọng và là những thủ lĩnh các phong trào hoạt động trong nhà trường. Biết tham mưu vận động các nhà hảo tâm, doanh nghiệp, cơ quan đoàn thể, cá nhân ủng hộ giúp đỡ vật chất, học bổng, tặng sách vở cho HS nghèo trong những dịp lễ, tết, trung thu...

Tập thể, cá nhân tặng quà học sinh nghèo nhân dịp Tết Trung thu

Đồng chí Phó trưởng phòng GD&ĐT Ba vì tặng quà cho học sinh có hoàn cảnh khó khăn nhân dịp đầu năm học mới.

Bồi dưỡng giáo dục tình cảm chân thành, tình yêu quê hương đất nước, lòng biết ơn... có thái độ đúng đắn với các hiện tượng tự nhiên, xã hội, giáo dục rèn luyện tình đoàn kết hữu nghị giữa các dân tộc và quốc tế, tính tương trợ hợp tác trong học tập, lao động và sinh hoạt trong học sinh và ngoài cộng đồng...

2.4. Nâng cao nhận thức và bồi dưỡng kỹ năng hướng dẫn, tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Ở trường Tiểu học, ngoài hoạt động giảng dạy và học tập, hoạt động ngoài giờ lên lớp giữ một vị trí hết sức quan trọng. Nó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, rèn luyện thể chất, nâng cao hiểu biết và đặc biệt nó là một mặt hoạt động không thể thiếu trong hình thành nhân cách cho học sinh. Chính vì vậy, việc nâng cao nhận thức và bồi dưỡng kỹ năng hướng dẫn, tổ chức hoạt động ngoài giờ lên lớp cho học sinh thực sự là yêu cầu quan trọng.

+ Đối với cán bộ quản lý: Lập kế hoạch tuyên truyền nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tác dụng của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, vai trò của giáo viên, học sinh và phụ huynh trong việc thực hiện chương trình cũng như thời gian tiến hành các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, cần được ghi rõ trong nghị quyết của chi bộ, hội nghị cán bộ viên chức.

+ Đối với giáo viên, đội ngũ cán bộ Đoàn, Đội: Là người trực tiếp hướng dẫn, điều khiển việc thực hiện chương trình. Vì vậy, họ cần nhận thức đúng mới tuyên truyền được tới học sinh và phụ huynh đạt hiệu quả.

Tổ chức học tập đầy đủ, nghiêm túc Luật giáo dục, Điều lệ trường Tiểu học, chỉ thị nhiệm vụ năm học; tổ chức các hoạt ngoại khoá lồng ghép hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp để qua đó cán bộ, giáo viên thấy được hiệu quả thiết thực mà hoạt động mang lại cho học sinh.

+ Đối với học sinh: Tuyên truyền để học sinh hiểu yêu cầu của xã hội ngày nay đòi hỏi người lao động không chỉ có trình độ mà còn phải có khả năng giao tiếp, khả năng thích ứng, ... Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp có thể trang bị cho các em các kỹ năng sống đáp ứng với đòi hỏi của xã hội. Muốn làm được điều đó, công tác tuyên truyền phải thường xuyên, đồng bộ, nội dung và hình thức phải phù hợp với đặc điểm lứa tuổi học sinh tiểu học. Để tuyên truyền có hiệu quả thì dùng lý lẽ chưa đủ mà cần tổ chức dưới dạng hoạt động vui chơi: Chơi trò chơi, thi văn nghệ, Giải ô chữ, câu đố, kể chuyện, ...

+ Đối với phụ huynh học sinh: Nhận thức của phụ huynh học sinh sẽ tạo điều kiện cho học sinh tham gia, đồng thời cùng phối hợp với nhà trường tổ chức tốt các hoạt động cho các em. Mời phụ huynh học sinh tham gia dự hoặc cùng tổ chức các hoạt động; đề nghị phụ huynh đứng ra tổ chức các hoạt động như tham quan các di tích lịch sử, thăm hỏi gia đình chính sách... Từ đó, phụ

huynh nhận thấy, hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp không ảnh hưởng đến học tập văn hóa mà còn hỗ trợ cho các hoạt động học tập đạt hiệu quả. Khi đã nhận thức đúng phụ huynh học sinh sẽ ủng hộ, sẵn sàng đóng góp, huy động nguồn lực và phối hợp tham gia, tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

2.5. Quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của nhà trường

- Lập kế hoạch cần cân đối các hoạt động từ đầu năm đến cuối năm học và trong hè; có kế hoạch cụ thể cho từng tuần, từng tháng, từng học kỳ hoặc theo các chủ điểm. Trong từng tuần có lịch cụ thể cho từng ngày, làm những gì làm như thế nào? Kế hoạch này thông qua hội đồng sư phạm, ban giám hiệu và được lên lịch hàng ngày theo lịch công tác tuần của nhà trường, từ đó quản lý chỉ đạo theo kế hoạch.

- Mỗi hoạt động phải xác định yêu cầu giáo dục rõ ràng, xác định các chủ điểm cho từng thời gian, phân công người phụ trách cụ thể, lựa chọn các hình thức tổ chức hoạt động phù hợp với đặc điểm của học sinh và của nhà trường; đưa ra các yêu cầu cụ thể đối với việc xây dựng kế hoạch.

- Khi xây dựng kế hoạch phải bám sát kế hoạch chỉ đạo chung của cấp trên, phải phù hợp với tình hình kinh tế địa phương và đặc biệt là phải phù hợp với đặc điểm tình hình thực tế của trường, cụ thể rõ ràng, về thời gian, mục tiêu, nội dung, phương pháp tổ chức thực hiện và phải được quán triệt đến tất cả giáo viên, cán bộ, nhân viên và học sinh trong trường.

- Tổ chức chỉ đạo và hướng dẫn giáo viên làm tốt công tác lập kế hoạch hoạt động, chọn lựa hình thức phù hợp với nội dung giáo dục, tổ chức triển khai thực hiện hoạt động phù hợp với tình hình cụ thể lớp mình phụ trách trên cơ sở kế hoạch chung của trường.

Tất cả các hoạt động giáo dục theo chủ điểm đều phải được xác định rõ thời gian triển khai, mục tiêu giáo dục; xây dựng kế hoạch cho một hoạt động, phải chọn lựa hình thức hoạt động thật cụ thể, mang tính khả thi. Sau mỗi hoạt động đều phải tổ chức đánh giá rút kinh nghiệm cụ thể trong chỉ đạo quản lý và tổ chức thực hiện.

2.6. Đa dạng hóa nội dung và hình thức tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

+ *Về nội dung giáo dục:*

- Nắm thật chắc mục tiêu giáo dục của từng hoạt động cụ thể. Mục tiêu đó định hướng cho giáo viên trong việc xây dựng nội dung hoạt động nhưng phải đảm bảo tính thống nhất và mối liên hệ chặt chẽ giữa các nội dung hoạt động của các tuần với nhau.

+ *Về hình thức:*

- Chọn lựa hình thức tổ chức đa dạng, phong phú, hấp dẫn học sinh. Không nên lặp đi, lặp lại quá nhiều lần một hình thức tổ chức, dễ gây tâm lí nhàm chán trong học sinh. Các hình thức tổ chức hoạt động: sinh hoạt theo chủ điểm, qua tiết sinh hoạt tập thể (chào cờ đầu tuần, sinh hoạt lớp), qua các hoạt động tự chọn (câu lạc bộ môn học, nhóm bạn cùng sở thích...), ...

- Việc đổi mới nội dung và hình thức các chủ đề là yếu tố thu hút các lực lượng tham gia đặc biệt là các em học sinh. Nội dung bao gồm các hoạt động xã hội, hoạt động học tập, hoạt động thể thao văn hóa và hoạt động vui chơi giải trí. Các hoạt động này có thể tổ chức thành một hoạt động lớn quy mô toàn trường như hội diễn văn nghệ, hội khỏe Phù Đổng, câu lạc bộ, sân chơi trí tuệ, ... tuy nhiên cũng có thể lồng ghép trong một hoạt động chủ đạo nào đó.

Ví dụ: Chủ điểm “Nhớ ơn thầy cô” có thể tổ chức thi “Nét đẹp thầy trò”: gồm chào hỏi, năng khiếu (Viết chữ thư pháp, ...), trả lời câu hỏi ứng xử...

Việc lựa chọn nội dung và hình thức các hoạt động hoạt động ngoài giờ lên lớp cần linh hoạt, phù hợp giữa nội dung và hình thức, cần căn cứ vào đặc điểm, tính chất công việc, điều kiện, hoàn cảnh, con người và thời gian cụ thể. Điều đó sẽ có tác dụng giúp các em thực hiện hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp một cách linh hoạt chủ động hơn. Lựa chọn hình thức thu hút, hấp dẫn học sinh, hình thức phải phù hợp với nội dung và thay đổi sáng tạo các hình thức tổ chức, tránh lặp lại nhiều lần một hình thức.

Tiết mục Thi viết chữ Thư pháp

2.7. Tổ chức thực hiện chương trình hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Khi tiến hành tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp thì người quản lí phải thuộc và nắm rõ trình tự nội dung công việc, người thực hiện, thời gian thực hiện để triển khai tổ chức hoạt động. Đặc biệt là việc lựa chọn người có khả năng điều khiển chương trình hoạt động. Mặt khác, phải tiếp cận, huy động, phối hợp và tiến hành mọi lực lượng trong trường cùng tham gia tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp. Để tổ chức tốt hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cần thực hiện tốt các bước sau:

+ Bước 1: Chuẩn bị:

Chuẩn bị là khâu quan trọng quyết định sự thành công của hoạt động. Nếu chuẩn bị tốt thì hoạt động giáo dục sẽ đạt hiệu quả giáo dục cao, ít sơ suất. Quá trình chuẩn bị, người tổ chức thực hiện phải xác định rõ: Làm cái gì? Ai làm? Và làm như thế nào?

+ Bước 2: Tiến hành hoạt động:

Khi tiến hành các hoạt động cần chú ý đến việc phát huy tốt vai trò chủ động tích cực của học sinh. Các hoạt động phải vừa sức với học sinh, phù hợp với lượng thời gian định tổ chức, đảm bảo được tính tập thể, tính sư phạm trong suốt quá trình của hoạt động. Trong quá trình tiến hành hoạt động cần lưu ý khả năng tự điều khiển của học sinh để giáo viên hỗ trợ giúp đỡ khi cần thiết và giảm bớt được sự lúng lúng của học sinh khi điều khiển các hoạt động. Trong quá trình tổ chức hoạt động cần chú ý động viên khích lệ học sinh kịp thời cho dù đó chỉ là một cố gắng, một tiến bộ rất nhỏ của các em. Luôn hòa đồng và gần gũi với các em, tạo không khí cởi mở, sự tự tin, hứng thú của các em trong tham gia hoạt động. Đồng thời mọi hoạt động khi tổ chức đều phải dự tính để đảm bảo thời gian hợp lí.

+ Bước 3: Kiểm tra đánh giá kết quả hoạt động:

Đây là khâu quan trọng không những để chúng ta đánh giá lại kết quả tham gia hoạt động, tinh thần thái độ... của các em học sinh. Từ đó động viên khuyến khích được các em khi tham gia hoạt động. Mặt khác, giáo viên còn có thể đưa ra những nhận xét, rút ra những kinh nghiệm cần thiết cho chính bản thân mình ở các lần tổ chức hoạt động kế tiếp.

* Ví dụ: Tổ chức “Ngày hội trải nghiệm sáng tạo” nhân dịp thành lập Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

+ Bước 1: Chuẩn bị:

- Căn cứ vào kế hoạch giáo dục đầu năm của nhà trường, đ/c Hiệu trưởng họp BGH. Họp hội đồng sư phạm. Họp Phụ huynh học sinh thống nhất ý kiến đồng thuận tổ chức.

- Làm tờ trình, Kế hoạch tổ chức xin ý kiến lãnh đạo PGD.

Đồng chí Hiệu trưởng phân công công việc cho từng thành viên trong hội đồng. Đồng chí tổng phụ trách nêu kế hoạch vào buổi chào cờ, GVCN đưa kế hoạch vào buổi sinh hoạt lớp.

- Học sinh đăng ký tham gia với giáo viên chủ nhiệm...

- Duyệt toàn bộ chương trình của hoạt động: người dẫn chương trình, câu hỏi, đáp án, đội chơi (số lượng đội, số lượng HS tham gia trong mỗi hoạt động, đặt tên của đội...

- Triển khai nội dung chương trình cho từng nhóm, từng bộ phận chuẩn bị.

+ Bước 2: Tiến hành hoạt động:

* Phần I: Khai mạc: Đ/c Hiệu trưởng khai mạc, chương trình văn nghệ với các tiết mục văn nghệ học sinh...

* Phần II: Các khối lớp thực hiện chương trình theo kế hoạch đã được phân công

* Phần III: HS trải nghiệm theo lớp các hoạt động dưới sự dẫn dắt của cô giáo Tổng phụ trách và giáo viên chủ nhiệm.

*Phần IV: Tổng kết:

1. Công bố kết quả, trao giải cho những tập thể, cá nhân có những thành tích, sáng tạo...trong các hoạt động.

Đồng chí Phó hiệu trưởng nhà trường lên công bố kết quả

Đồng chí Hiệu trưởng nhà trường lên trao giải thưởng cho các đội, cá nhân.

Khép lại chương trình “Hoạt động trải nghiệm là tiết mục nhảy “Dân vũ” vô cùng sôi động “Việt Nam ơi” do các bạn học sinh khối 3 biểu diễn.

2. Đánh giá kết quả hoạt động:

- Khi tổ chức cần có sự quan sát thái độ tiếp nhận, hưởng ứng của học sinh, đánh giá kết quả đã làm được sau khi thực hiện.

- Đánh giá những công việc đã hoàn thành tốt hoặc chưa đạt yêu cầu, chưa thực hiện được (phải nêu rõ ai? bộ phận nào? chỉ ra nguyên nhân). Tiếp theo cùng phân tích nguyên nhân, điều kiện ảnh hưởng đến việc thực hiện hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp với nguyên nhân chủ quan (đó là năng lực của người thực hiện, việc chuẩn bị và sự phối hợp của các lực lượng) lẫn nguyên nhân khách quan (đó là điều kiện về cơ sở vật chất, phương tiện hỗ trợ, thời gian, thời tiết).

Trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp phải đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ, liên tục. Các chủ điểm hàng tháng đã được lập kế hoạch sẽ được triển khai qua các hoạt động tập trung hoặc các phong trào thi đua kế tiếp nhau, khép kín trong suốt năm học. Khi tổ chức các hoạt động này phải

được theo dõi, đánh giá để làm tốt công tác thi đua, khen thưởng. Quản lý tốt việc thực hiện chương trình hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp sẽ tạo động lực để đội ngũ giáo viên chủ nhiệm và học sinh tích cực tham gia các hoạt động.

2.8. Phối hợp các lực lượng tham gia vào quá trình tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Nhà trường cần phối hợp với các lực lượng trong và ngoài nhà trường tham gia bao gồm phụ huynh học sinh, các đoàn thể, hội phụ nữ, Đoàn thanh niên, ... tham gia vào các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp để hoạt động đạt kết quả cao

+ Trong nhà trường:

- Mỗi giáo viên chủ nhiệm lo trách nhiệm chính cho lớp mình, cần quan tâm đôn đốc thường xuyên. Khi học sinh tham gia hoạt động vui chơi, thể thao giáo viên chủ nhiệm có thể cùng tham gia với học sinh các em sẽ rất thích thú, khi ấy các thầy cô giáo thực sự là những người bạn lớn và chắc chắn chất lượng sẽ tăng lên rõ rệt. Trong tất cả các hoạt động giáo viên chủ nhiệm phải là người luôn sâu đi sát, theo dõi quản lý giúp đỡ các em một cách thường xuyên liên tục.

- Ngoài ra các đoàn thể trong nhà trường như: Đội thiếu niên, Đoàn thanh niên, Công đoàn cũng góp phần rất quan trọng trong hoạt động này. Đại hội chi Đoàn cần có kế hoạch, phân công ban chấp hành phụ trách các mảng hoạt động ngoài giờ lên lớp cùng phối hợp đánh giá theo dõi thi đua. Với tiểu học mỗi đoàn viên công đoàn cũng là một giáo viên chủ nhiệm nhưng ngoài trách nhiệm với lớp mình còn có trách nhiệm chung với hoạt động của nhà trường.

- Hội cha mẹ học sinh ở các lớp là thành phần tích cực trong việc giúp đỡ và tư vấn cho giáo viên chủ nhiệm tổ chức tốt các hoạt động của lớp. Khi đã có nhận thức phụ huynh học sinh sẽ ủng hộ, sẵn sàng đóng góp, huy động nguồn lực và phối hợp tham gia, tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

+ Ngoài nhà trường:

- Học sinh tiểu học là những Đội viên thiếu niên, nhi đồng ngoài hoạt động ở trường các em còn được tham gia những hoạt động ở nhà văn hóa tại các thôn. Đoàn thanh niên các thôn xóm quản lý chỉ đạo các em vì vậy cần có mối liên hệ chặt chẽ giữa nhà trường với các chi đoàn các thôn xóm. Nhà trường cần có danh sách học sinh của từng thôn theo từng lớp đã về các chi đoàn các thôn theo dõi hoạt động của học sinh. Phối kết hợp với ban chấp hành Đoàn xã, tổ chức hoạt động ngoại khoá: vui chơi, cắm trại, hội diễn văn nghệ hoặc lao động công ích quét dọn đường phố, chăm sóc nghĩa trang liệt sĩ.

- Phối hợp với các đoàn thể khác tổ chức các hoạt động ngoại khoá vui chơi, thể dục thể thao cho học sinh trong dịp nghỉ hè.

- Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là cơ hội hợp tác giữa các lực lượng trong và ngoài trường, là điều kiện, là phương tiện để phát huy sức mạnh của cộng đồng cùng tham gia vào quá trình giáo dục của nhà trường.

- Vào đầu năm học, họp phụ huynh học sinh nêu rõ kế hoạch của lớp, của trường để họ biết, khéo léo lôi cuốn họ vào bàn bạc, đề xuất, góp ý; trao đổi riêng để họ tạo điều kiện giúp đỡ.

- Tham mưu với lãnh đạo địa phương nhằm tạo nguồn kinh phí hỗ trợ riêng cho hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp; Hiệu trưởng cần phân công cụ thể cho giáo viên phụ trách, thống nhất quy định, lề lối, thời gian mượn, trả các trang thiết bị để tránh thất thoát, hỏng hóc.

Như vậy, để kích thích các lực lượng tham gia hoạt động ngoài giờ lên lớp, cán bộ giáo viên cần thông báo cho ban giám hiệu, hội Cha mẹ học sinh biết được những đóng góp của họ đối với lớp, trường để có tiếng nói khích lệ trước cuộc họp.

Hoạt động ngoài giờ lên lớp rất cần các trang thiết bị như: Loa đài, đầu video, máy chiếu, âm li, tài liệu tham khảo, sân bãi, phòng tập, ... Để tổ chức hoạt động ngoài giờ lên lớp không chỉ cần con người mà cơ sở vật chất và tài chính là rất quan trọng nó góp phần vào thành công của việc tổ chức hoạt động.

2.9. Tổ chức tốt công tác thi đua khen thưởng

Thi đua khen thưởng là một biện pháp kích thích có ý nghĩa tích cực đối với hoạt động của người lao động nói chung và trong lĩnh vực giáo dục nói riêng. Khen thưởng giúp cá nhân khẳng định mình trong các hoạt động.

+ Đối với học sinh: Hàng tuần, hàng tháng hoặc mỗi đợt thi đua nhà trường cần biểu dương khen thưởng những cá nhân học sinh, tập thể lớp đạt thành tích xuất sắc trong hoạt động ngoài giờ lên lớp trước toàn trường.

+ Đối với giáo viên: Cần tổ chức động viên khen thưởng những giáo viên tích cực, nhiệt tình, có năng lực hướng dẫn, tổ chức học sinh hoạt động. Biểu dương giáo viên có thể thực hiện trong các cuộc họp hội đồng sư phạm hàng tháng, sơ kết đợt thi đua.

Thi đua, khen thưởng là biện pháp quan trọng để nâng cao chất lượng hoạt động ngoài giờ lên lớp. Tuy nhiên, việc khen thưởng cần phải kịp thời, đúng lúc mới phát huy được hiệu quả. Không khí thi đua sôi nổi sẽ tạo động lực kích thích hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong trường, cũng như ngoài trường thu được kết quả cao.

3. Kết quả sau khi áp dụng giải pháp sáng kiến

Nhà trường đã tổ chức được nhiều hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp như: Truyền thông, tuyên truyền an toàn giao thông, đội mũ bảo hiểm đạt chuẩn; Hưởng ứng ngày vì môi trường xanh - sạch - đẹp; Tết vì bạn nghèo; Thi tiếng hát Thầy và Trò, Liên hoan văn nghệ; Tổ chức “Thi nét đẹp thầy- trò”; “Ngày hội trải nghiệm sáng tạo”; Dâng hương tại nghĩa trang liệt sĩ... Mọi hoạt động đó đều có nội dung, kế hoạch, biện pháp, đa dạng phong phú, đạt được hiệu quả giáo dục cao cho học sinh. Các hoạt động được các bậc phụ huynh học sinh, địa phương, phòng giáo dục về dự và đánh giá tốt hoạt động của nhà trường.

* *Chất lượng các mặt giáo dục*

Khối	Tổng số HS	Năng lực						Phẩm chất					
		T		Đ		CCG		T		Đ		CCG	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	109	49	45,0	58	53,2	2	1,8	52	47,7	55	50,5	1	0,9
2	94	44	46,8	49	52,1	1	1,1	44	46,8	50	53,2	0	0
3	110	67	60,9	43	39,1	0	0	67	60,9	43	39,1	0	0
4	133	78	58,6	55	41,4	0	0	78	58,6	55	41,4	0	0
5	153	99	64,7	54	35,3	0	0	109	71,2	44	28,8	0	0

- Môn Tiếng Việt:

Khối	Tổng số HS	Số HS tính tỷ lệ	TIẾNG VIỆT					
			HTTXS(HHT)		HT		CHT	
			SL	%	SL	%	SL	%
1	109	109	29	26,6	75	68,8	5	4,6
2	94	94	33	35,1	58	61,7	3	3,2
3	110	110	44	40,0	64	58,2	2	1,8
4	133	133	59	44,4	72	54,1	2	1,5
5	153	153	91	59,5	62	40,5	0	0
Tổng	599	599	256	42,7	331	56,3	12	2,0

- Môn Toán:

Khối	Tổng số HS	Số HS tính tỷ lệ	TOÁN					
			HTXS(HTT)		HT		CHT	
			SL	%	SL	%	SL	%
1	109	109	76	69,7	32	24,9	1	0,9
2	94	94	52	55,3	40	42,6	2	2,1
3	110	110	62	56,4	48	43,6	0	0
4	133	133	70	52,6	62	46,6	1	0,8
5	153	153	92	60,1	61	39,9	0	0
Tổng	599	599	352	38,8	243	40,6	4	0,7

Qua bảng số liệu trên, cho thấy: Việc tổ chức tốt các Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp đã góp phần nâng cao chất lượng giáo dục “năng lực, phẩm chất, kĩ năng” của học sinh được nâng lên rõ rệt.

4. Hiệu quả của sáng kiến:

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một bộ phận cấu thành của hoạt động giáo dục trong nhà trường, góp phần thực hiện tốt mục tiêu giáo dục của bậc học. Ngoài ra, hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp còn là chiếc cầu nối quan trọng giữa nhà trường, gia đình và xã hội. Muốn hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp đạt chất lượng tốt nhà trường phải quan tâm đầu tư đúng mức, tạo mọi điều kiện cần thiết về cơ sở vật chất, nguồn lực con người, kinh phí, thời gian, ... cho hoạt động. Đặc biệt nhà trường phải thực hiện thật tốt các biện pháp quản lí, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong suốt cả năm học song song cùng với hoạt động dạy học trên lớp.

4.1. Hiệu quả về khoa học

Nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, nhiệm vụ hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

Hiệu quả mang lại trong các tiết học là vô cùng to lớn, nó quyết định sự thành công của tiết dạy, giúp học sinh học tập tích cực, hứng thú, sáng tạo. Giải pháp có tính khoa học mang lại tiết học thoải mái, học sinh hiểu bài có thể giúp đỡ nhau, cùng nhau hoàn thành nội dung bài học, môn học mà không bị áp lực.

4.2. Hiệu quả về kinh tế:

Tiết kiệm kinh phí mua tài liệu, đồ dùng, đồ chơi. Tiết kiệm thời gian nghiên cứu các hình thức tổ chức hoạt động cho học sinh.

Đây là một trong những hình thức tổ chức các hoạt động cho học sinh theo phương pháp lấy học sinh làm trung tâm.

4.3. Hiệu quả về mặt xã hội.

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một loại hình hoạt động vui chơi có nhiều tác dụng trong các giờ học của học sinh tiểu học. Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp tạo ra không khí vui tươi, hồn nhiên, sinh động trong giờ học. Nó còn kích thích được trí tưởng tượng, tò mò, ham hiểu biết ở học sinh. Tổ chức tốt Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp không chỉ tạo các em hứng thú hơn trong học tập mà còn giúp các em tự tin hơn. Có cơ hội tự khẳng định mình và đánh giá nhau trong học tập.

5. Tính khả thi

- Trước hết những kinh nghiệm này rất phù hợp với chương trình GDPT mới.
- Học sinh có hứng thú học tập hơn, tích cực chủ động sáng tạo để mở rộng vốn hiểu biết, đồng thời cũng rất linh hoạt trong việc thực hiện nhiệm vụ lĩnh hội kiến thức và phát triển kỹ năng.
- Không khí học tập sôi nổi nhẹ nhàng.
- Học sinh có cơ hội để khẳng định mình, không còn lúng túng, lo ngại khi bước vào giờ học hoặc đứng thuyết trình trước tập thể.
- Giúp giáo viên thấy được nhiệm vụ của mình ở trường, không đơn thuần chỉ là đến trường dạy học. mà bản thân luôn cố gắng học hỏi thêm đồng nghiệp, tham gia các lớp tập huấn chuyên môn và phương pháp để nâng cao nghiệp vụ.
- Phát huy tinh thần học hỏi của giáo viên để từ đó có kinh nghiệm kỹ năng tổ chức các hoạt động cho trẻ có hiệu quả nhất.

6. Thời gian thực hiện đề tài, sáng kiến

Đề tài được thực hiện trong năm học 2023-2024 từ tháng 9/2023 đến tháng 5/2024 và những năm học tiếp theo.

7. Kinh phí thực hiện đề tài, sáng kiến.

- Lấy từ nguồn kinh phí xã hội hoá.
- Các giải pháp mà tôi đưa ra thiên về sự thay đổi nhận thức của giáo viên, phụ huynh, học sinh không gây tốn kém. Việc sưu tầm đồ dùng sẵn có tại trường hoặc tham khảo trên mạng, có liên quan đến các hoạt động để luyện tập, trải nghiệm để tìm không gây tổn kém về mặt kinh tế.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Phòng GD&ĐT:

- Tăng cường các biện pháp chỉ đạo các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.
- Tổ chức các chuyên đề bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, phương pháp tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cho đội ngũ giáo viên.

2. Đối với nhà trường:

- Nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, nhiệm vụ hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.
- Ngay từ đầu năm học, người cán bộ quản lý phải có kế hoạch chỉ đạo phù hợp, kế hoạch hoạt động rõ ràng.
- Người quản lý phải nắm chắc chương trình, đa dạng hóa nội dung, hình thức tổ chức, phân công chuyên môn phù hợp với trình độ và năng lực, sở trường của giáo viên. Gắn bó chặt chẽ việc dạy các môn học khác với các hoạt động giáo dục ngoài giờ trong và ngoài nhà trường.
- Tiến hành tổ chức thực hiện có hiệu quả các hoạt động ngoài giờ lên lớp theo kế hoạch đề ra.

3. Đối với phụ huynh học sinh:

Phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng nhằm tạo ra môi trường giáo dục khép kín, bầu không khí giáo dục lành mạnh, sự ủng hộ giúp đỡ trong hoạt động.

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp còn là chiếc cầu nối quan trọng giữa nhà trường, gia đình và xã hội. Muốn hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp đạt chất lượng tốt nhà trường phải quan tâm đầu tư đúng mức, tạo mọi điều kiện cần thiết về cơ sở vật chất, nguồn lực con người, kinh phí, thời gian, ... cho hoạt động. Đặc biệt nhà trường phải thực hiện thật tốt các biện pháp quản lý, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp trong suốt cả năm học song song cùng với hoạt động dạy học trên lớp.

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một trong những hoạt động có nội dung vô cùng phong phú, đa dạng. Tùy thời gian, điều kiện cụ thể của trường và địa phương mà lựa chọn nội dung cho phù hợp, thiết thực, tránh áp đặt. Thực hiện đảm bảo mục tiêu đề ra sẽ giúp các em tự hoàn thiện chính mình và góp phần phát triển nhân cách toàn diện.

Xác nhận của cơ quan

Ba vì, ngày 10 tháng 5 năm 2024
Người viết sáng kiến

Đào Thị Ngọc Hải

MỤC LỤC

TT	Nội dung các mục	Trang
1	PHẦN I: ĐẶT VẤN ĐỀ	1
	1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến	1
	2. Mục tiêu của đề tài, sáng kiến	2
	3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu	2
2	PHẦN II: NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN	3
	1. Hiện trạng vấn đề	3
	2. Các biện pháp thực hiện	3
	3. Kết quả sau khi áp dụng giải pháp	15
	4. Hiệu quả của sáng kiến	16
	5. Tính khả thi	17
	6. Thời gian thực hiện đề tài, sáng kiến	17
	7. Kinh phí thực hiện đề tài, sáng kiến.	17
3	PHẦN III: KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT.	18
4	Một số hình ảnh cô-trò nhà trường tham gia các hoạt động ngoài giờ lên lớp	